

# **TÜRI ÜHISGÜMNAASIUM**

## **AINEVALDKOND SOTSIAALAINED**

### **Ainevaldkonna kirjeldus**

Sotsiaalainetes käsitletakse inimese ja ühiskonna toimimist minevikus ning tänapäeval. Sotsiaalainete õppimine aitab siduda erinevates õppeainetes õpitavat tervikuks ja arendada tervikpilti ühiskonnast. Sotsiaalainete vahendusel areneb võime näha ühiskonna arengus erinevaid seoseid ning teha teadlikke valikuid, lähtudes ühiskondlikest väärtustest, normidest ja reeglitest; toimida vastutustundliku isiksuse ning ühiskonnaliikmena.

Ainevaldkonnasisese lõiminguga taotletakse valdkonna üldeesmarkide täitmist. Lõimingu aluseks on teemad, mõisted ja õpetamismeetodid.

### **Sotsiaalainete õpetamise eesmärk**

Sotsiaalainete õpetamise eesmärk on kujundada õpilastes sotsiaalvaldkondlik pädevus, see tähendab suutlikkust mõista nii ajaloos kui tänapäeval toimuvate ühiskondlike muutuste põhjusi ja tagajärgi; tunda lihtsamaid sotsiaalteaduste uurimismeetodeid ning kasutada neid õppetöös ja igapäevaelus; tunda ning austada inimõigusi ja demokraatiat, teadmisi kodanikuõigustest ning-vastutusest; austada kultuurilist eripära ning järgida üldtunnustatud käitumisreegleid ning olla aktiivne ja vastutustundlik kodanik.

### **Õpitulemused**

Gümnaasiumi lõpuks õpilane:

- mõistab inimühiskonna ajaloos toimunud ja tänapäeval toimuvate ühiskondlike muutuste protsesse ning olulisemate sündmuste põhjuseid ja tagajärgi;
- austab demokraatiat ning inimõigusi, järgib üldtunnustatud käitumisreegleid ning on seaduskuulekas, teab kodanikuõigusi ja -kohustusi ning mõistab kodanikuvastutust;
- tunneb mõningaid sotsiaalteaduste uurimismeetodeid ning kasutab neist mõnda õppes, seostades õpitut igapäevaeluga;

- tunneb erinevate rahvaste kultuure, nende eripära ning suhtub lugupidavalt individuaalsetesse, kultuurilistesse ja maailmavaatelistesse erinevustesse, juhul kui need vaated pole inimväärikust alandavad;
- on omandanud teadmisi ja oskusi sotsiaalselt aktsepsitud käitumisest ning inimsuhetest, mis aitavad kaasa tõhusale toimimisele erinevates sotsiaalsetes kontekstides, väärtustades neid;
- on omandanud teadmisi ja oskusi, mis toetavad tervikliku ning autonoomse inimese kujunemist, väärtustades sotsiaalset õiglust ning positiivset suhtumist endasse ja teistesse;
- on omandanud teadmised, oskused ja hoiakud, mis toetavad tervikliku, iseseisva ja terviseteadliku inimese kujunemist;
- väärtustab vabadust, inimväärikust, võrdõiguslikkust, ausust, hoolivust, sallivust, vastutustunnet, õiglust, isamaalisust ning peab lugu endast, teistest ja keskkonnast.

### **Ainevaldkonna õppeained ja maht**

Ainevaldkonna õppeained on ajalugu, inimeseõpetus, ühiskonnaõpetus, inimgeograafia ja filosoofia.

Kohustuslikud kursused õppeaineti on järgmised:

- 1) ajaloo 6 kursust: „Üldajalugu“, „Eesti ajalugu I“, „Eesti ajalugu II“, „Lähiajalugu I“, „Lähiajalugu II“, „Lähiajalugu III“;
- 2) inimeseõpetuse 1 kursus: „Perekonnaõpetus“;
- 3) ühiskonnaõpetuse 2 kursust: „Ühiskonna areng ja demokraatia“, „Majandus ja maailmapoliitika“;
- 4) inimgeograafia 1 kursus „Rahvastik ja majandus“.

Sotsiaalainete valikkursused on:

- 1) ajaloo 2 kursust: „Üldajalugu – maailma ajalugu: tsivilisatsioonid valjaspool Euroopat“, „Üldajalugu – Euroopa maade ja Ameerika Ühendriikide ajalugu“;
- 2) inimeseõpetuses 1 kursus: „Psühholoogia“;
- 3) ühiskonnaõpetuses 1 kursus: „Inimene ja õigus“;
- 4) kursus „Globaliseeruv maailm“;
- 5) filosoofia 1 kursus „Sissejuhatus filosoofiasse“;

- 6) religiooniõpetuse 2 kursust;
- 7) riigikaitse 2 kursust;
- 8) majandus- ja ettevõtlusõppe 2 kursust

## **Üldpädevuste kujundamine ja lõiming teiste ainevaldkondadega**

Ainevaldkond võimaldab kujundada kõiki üldpädevusi igapäevases õppes nii teooria kui ka praktiliste tegevuste kaudu. Pädevuste kujundamisel on kandev roll õpetajal, kelle väärtushinnangud loovad sobiliku õpikeskkonna ning mõjutavad õpilaste väärtushinnanguid ja käitumist.

Sotsiaalne on teiste ainevaldkondadega seotud valdkonnapädevuste kujundamise ja läbivate teemade rakendamise kaudu.

## **Õppetegevuse korraldamine**

Õpet korraldades:

- 1) lähtutakse õppekava alusväärtustest, üldpädevustest, õppeaine eesmärkidest, õppesisust ja oodatavatest õpitulemustest ning toetatakse lõimingut nii ainesiseselt kui ka teiste õppeainetega
- 3) võimaldatakse õppida üksi ja koos teistega, et toetada õpilaste kujunemist aktiivseteks ja iseseisvateks õppijateks ning koostööd väärtustavateks isiksusteks;
- 4) kasutatakse erinevaid õppemeetodeid ja diferentseeritud õppeülesandeid, mille sisu ja raskusaste toetavad õpilaste individuaalseid võimeid ja huvisid ning suurendavad õpimotivatsiooni;
- 5) rakendatakse nuudisaegseid IKT-l põhinevaid õpikeskkondi ning õppematerjale ja -vahendeid;
- 6) laiendatakse õpikeskkonda õppekäikude, loengute, diskussioonide, näituste ja muuseumide külastamise kaudu jne;

## **Füüsiline õpikeskkond**

Kool korraldab valdava osa õpet klassis, kus on:

- 1) võimalused rühmatöök ja ümarlauavestluseks;
- 2) internetiühendus, arvuti ning audiovisuaalse materjali kasutamise võimalus.

Kool võimaldab kasutada ainekava eesmarke toetavaid õppematerjale ja -vahendeid.

Kool võimaldab õppe sidumiseks igapäevaeluga õpet ja õppekäike valjaspool klassiruumi.

## **Hindamine**

Hindamisel lähtutakse gümnaasiumi riikliku õppekava üldosa sätetest ning kooli hindamisjuhendist. Õpitulemuste kontrolli ja hindamise eesmärk on saada ülevaade õpitulemuste saavutatusest ja õpilase ainealasest arengust.